

Становище

върху дисертационен труд за придобиване
на образователната и научна степен „доктор“

Автор на дисертационния труд : Суат Кетен

Тема на дисертационния труд: Картографиране на риска при борба с горски пожари.

Член на научното жури: проф. д-р Петър Стефанов Костов

1. Обща характеристика на дисертацията

Разработените в дисертацията проблеми са посветени на едно от следствията от непрекъснатата урбанизация на околната среда, като резултат на демографските проблеми и свързаните с тях дейности по развитие на различните индустриални производства, разширяване на фонда обработваеми земеделски площи, развитие на местната и национална инфраструктура. – горските пожари. Те се превръщат в глобално бедствие, нанасящо огромни, в много случаи трудно възстановими екологични проблеми. От друга страна горските пожари са причина за чувствително изменение на организацията за борба с горските пожари условията на труд и основен фактор застрашаващ горите е Турция в частност в света изобщо. В такъв смисъл организацията за борба с горските пожари и намаляване на трудовите злополуки и професионалните заболявания чрез картографиране на застрашените райони и превенцията на риска в тях е много актуална и непреходна задача.

Докторантът познава добре проблема и убедително методично го интерпретира в дисертацията. Поставената цел и формулираните задачи пълно отразяват възможните подходи за реализирането им. Избраната методика на синтезиране на географски информационни системи с обектно базирани модели е утвърден подход на изследване, което е гаранция за изпълнимостта на поставената цел и задачи в дисертацията.

2. Научноприложни и приложни приноси

Модифициран е подход за идентифициране на факторите и превенция на горските пожари за подпомагане ефективно при ръководство на борбата с горски пожари.

Демонстрирано е и е обосновано използването на географски информационни системи в дейността на горските стопанства в дейността им против горските пожари., както и оценка и разпространяване на положителния опит в това отношение.

В дисертацията има и следните приложни приноси:

Подробно са демонстрирани свойствата за активна изява на получен комплекс за ранна идентификация на горски пожари и са анализирани причините за тяхното абсолютно увеличение, като функция на основните им фактори за инициране.

Правилно е диагностицирана, като възможност за приложение на методиката на ЕС за оценка на риска от горски пожари и е оценено непреходното значение на образователния ценз и по-конкретно на професионалното обучение.

Без съмнение научноприложния и приложния характер на тези приноси, имащи пряко отношение към превенцията на риска от горски пожари ще допринесе за усъвършенстването на системата от предпазни мерки на място и в реално време и използване на съвременни технологии и средства в зависимост от кинетичния стадии на пожара.

По дисертационния труд са обявени 3 публикации на Международна научна конференция „Проектиране на сгради и съоръжения“ Варна 2016 и Варна 2017 г., което е гаранция че основните резултати от дисертацията са направени достойно на специалистите.

3. Мнения и препоръки

Към докторанта имам следните препоръки:

- при разработване на докторската теза е използван софтуерен продукт за осигуряване на географската информационна система, която е основен неин елемент. Нейната архитектура е коментирана недостатъчно обстойно, което не позволява да бъдат оценени възможностите и ;

- за определяне фактичката горимост на горските територии е използван критерия $R_{\text{ф.гор}}$ като неговите вариации на стойности е било целесъобразно да се допълнят с типични стойности на метеорологичните параметри за които съществува статистическа база, включително и слънчевото греене;
- има какво да се желае по оформлението на графичните материали.

Направените препоръки не променят положителните приноси на докторанта

4. Заключение

Имайки предвид че образователните и научни цели са изпълнени успешно, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Суат Кетен образователната и научна степен „доктор“.

27.09.2018

Член на журито:
проф. д-р инж. Петър. Ст. Костов